

Juanita Ugarte Bilbao
Getxo, Bizkaia (1924)

Aurkibidea

Biografia

Diliz auzokoa da. Baserritarra, esne-saltzailea eta etxeandrea izan da.

Zintak

GTX-005

- **Proiektua:** IRALeren Bizkaiera Bilduma
- **Elkarrizketatzailea(k):** Aginaga Galdos, Amaia - Diez Ramirez, Luis Manuel - Perez Calleja, Karlos - Zabala Mardaras, Mertxe
- **Data:** 1992-10-07
- **Iraupena:** 64 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

GTX-006

- **Proiektua:** IRALeren Bizkaiera Bilduma
- **Elkarrizketatzailea(k):** Aginaga Galdos, Amaia - Diez Ramirez, Luis Manuel - Perez Calleja, Karlos - Zabala Mardaras, Mertxe

- **Data:** 1992-10-07
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** Audio Analog

Pasarteak

1. Erdaraz egin beharra, oso gogorra

- **Erref:** GTX-005/002
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:00:29. **Bukatu:** 00:01:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Eskolan erdaraz egin beharra oso gogorra izan zen berarentzat. Goiz eta arratsaldean joaten ziren eskolara, eta dotrinara egunero.

2. Euskaraz egitearren burla

- **Erref:** GTX-005/003
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:01:47. **Bukatu:** 00:03:57
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Erromeriara Algortara, Areatzara eta Berangora joaten ziren. Ez zuen euskaraz egiten etxean besterik, burla egiten ziotelako. Baserritik bizitzea oso gogorra zela dio.

3. Umetako bizimodua

- **Erref:** GTX-005/004
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:03:57. **Bukatu:** 00:05:37
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Etxean beti euskaraz egiten zuten eta erdaraz ideiarik ere ez zeukan eskolara joan zenean. Txikitan, olgetan aritzen zen baina gutxi. Jaietan jatordu bereziek poz handia ematen zioten.

4. Maritxu teiletako

- **Erref:** GTX-005/005
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:05:37. **Bukatu:** 00:07:02
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Ume katak
- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:

Hagina jausitakoan, teilatura botatzen zen eta kantatu egiten zuten, bota baino arinago. "Maritxu tailerako gona gorridune, hautsi hagin zaharra ta ekarri barrie" kanta abesten zuten.

5. Aita gurdizaina, ama eta biak soroan

- **Erref:** GTX-005/007
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:07:50. **Bukatu:** 00:09:21
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Aita gurdizaina zen. Amak eta biak soroan egiten zuten lan eta esnea ere banatzen zuten Algortan.

6. Zinemako filmak gaztetxoentzat

- **Erref:** GTX-005/008
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:09:21. **Bukatu:** 00:09:54
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

Zinemara joaten zen. Filmak aipatzen ditu.

7. Bonben eta moroen beldur

- **Erref:** GTX-005/009
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:09:54. **Bukatu:** 00:12:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Hamahiru urte zituen gerra hasitakoan. Hegazkinak zetozenean, etzan egiten ziren alkatxofen azpian. Moroak zetozela esaten zieten eta asko beldurtzen ziren.

8. Goiherri eta Beherri

- **Erref:** GTX-005/013
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:14:48. **Bukatu:** 00:16:33
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Getxon bi zati zeuden: Goiherri eta Beherri. Elizan oraindik ere bereizketa egiten dela dio.

9. Hondartzan ikatza eta egurra batzen

- **Erref:** GTX-005/014
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:16:33. **Bukatu:** 00:17:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:

Azkorri esaten zaion hondartzari Gorrondatxe esaten zioten, eta kainoiaren azpikaldeari Batx. Ikatza eta egurra batzen zituzten han.

10. Amarekin hondartzara

- **Erref:** GTX-005/015
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:17:47. **Bukatu:** 00:18:29
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:

Amarekin bainuak hartzera joaten zen bederatzi egunez, abuztuan.

11. Andra Mari jaiak eta Aingeru Goardakoaren eguna

- **Erref:** GTX-005/016
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:18:29. **Bukatu:** 00:21:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Andra Mari jaietan gonbidatuak izaten zituzten etxean eta erromeria ere izaten zen. Beretzat onena gozogilea izaten zen. Aingeru Goardakoaren eguna. Su artifizialak botatzen zituzten. Etxeetan giro handia sortzen zela dio.

12. Nobioak ezkutuan

- **Erref:** GTX-005/019
- **Iraupena:** 0:03:41. **Hasi:** 00:25:26. **Bukatu:** 00:29:07
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Itsasoa » Nabigatzea

Laburpena:

<p>Bere senarra merkantzia-ontzian ibiltzen zen. Tarteka senarrarekin joaten zen. Gurasoak itxiak ziren nobio kontuetan. Bikoteak hormaren atzean ezkututzen ziren elkarrekin egoteko.</p>

13. Alabaren erditzea eta elizara sartzea

- **Erref:** GTX-005/024
- **Iraupena:** 0:03:31. **Hasi:** 00:32:36. **Bukatu:** 00:36:07
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

Alaba jaio zenean, senarra ikustera etorri zen. Etxean izan zen erditzea, gogorra. Elizara sartzea.

14. Bizimodua zelan aldatu den

- **Erref:** GTX-005/028
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:42:42. **Bukatu:** 00:44:53
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Senarra itsasoa zegoen bitartean, berak soroan lan egiten zuen eta plazara joaten zen saltzera. Bizimoduaren aldaketa handiaz berba egiten du.

15. Artoa, indaba eta patata

- **Erref:** GTX-005/029
- **Iraupena:** 0:04:37. **Hasi:** 00:44:53. **Bukatu:** 00:49:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Artoa, indaba eta patata asko jaten zuten. Artoak labean ihartu, garandu eta irina egiten zuten errotan. Ume zirela tranpa egiten zieten azokan bezeroek.

16. Getxo lehen

- **Erref:** GTX-005/030
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:49:30. **Bukatu:** 00:52:00

- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Getxon baserri batzuk bakarrik zeuden. Denak ziren ezagunak, familiakoak moduan. Bideetan lokatza handia egoten zen.

17. Euskararen transmisioa

- **Erref:** GTX-005/032
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:54:18. **Bukatu:** 00:56:38
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Euskararen transmisioaz berba egiten du. Bakoitzak bere moduan baina egitea dela garrantzitsuena dio.

18. Batua ulertu ez baina beharrezko

- **Erref:** GTX-005/033
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:56:38. **Bukatu:** 00:58:46
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Telebistako euskara ez duela askorik ulertzen dio. Batua beharrezkoa dela uste du baina ez dagoela ikasten hasteko moduan. Asteko egunak esaten ditu.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-04-27

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com